

מסורת הש"ס

רבי ישמעאל פרק שישי מנחות

סו.

עין משפט
נר מצוה

י"א מ"י פ"ו מהלכות מנחות
ומשפחה ה"ז (נב):
י"ב ב"מ מ"י הלכה כג
טו"ט ע"ז ח"א כ"י פסוק
ספ"ד א:
י"ג ד"ה מ"י מ"י הלכה י"ז:
כ"ו מ"י מ"י פ"ו מהלכות
מנחות הלכה ג:

לענין רש"י

פלי"ל. חובט.

שיטה מקובצת

[א] מה להלן רגל תחלת
רגל דיש רגל אחריה אף
כאן יום שבתא תחלת
רגל אחריה ואם כדברי
הביטוליס עמיס שאין רגל
אחרי רגל היבא שחל
יום טוב הראשון בראשון
ושבועי של פסח שבט:
[ב] שאתה מונה (מבערב) הא
כיצד והשאר נמחק: [ג] בר
מנחת: חובט מנחת נמחק:
[ד] (משיחא) חובט מנחת
נמחק: [ה] לעזרה ומתבאר
חובט היו נמחק: [ו] בקיעים
ובקולחות: [ז] סמכות השבת:
[ח] סני דלא להו בלילה
החמישיה בערב קצירה
אין סני דלא להו קצירה
מקמי הבאה שס"ד דמי
דלא: [י] חובט סניב
נמחק: [יא] תנא דבראיא
בתרייתא: [יב] יום טוב
ראשון: [יג] קבוצ דהיינו
דאי כ"א ניסן: [יד] דאע"ג
דאם חל פסח באחד בשבת
ממתינן עד: [טו] חמישים
בזמן חובט נ"ו נמחק:
[טז] חזי ליה לרדיה האי
פירא מאי דקאמר צא ובדוק
כ"י הא איכא למפיק נהי
דלא שבת פסח אלא פסח
דיום טוב ראשון דלא יום
טוב אחרון דהיינו דקאמר
ועוד: [יז] שחובטין אותה:
[יח] בעצמו: [יט] סוכין של
הקליפה: [כ] על שני:

וכי נאמר ממחרת ו' שבת שבתך הפסח. דמדי שבתך של פסח תחיל
לימנות: וכל השנה מלאה שבת. וא"ת שבת ממך לא ובדוק איה
שבת אלא דלא י"י נ"ל פסח הוא: מלא שני אסא יכול לאוכלה
שבת מן החדש אסא יכול לאוכלה שבת. שלמחרת יקרב העומר ואם
תמתינן עד לאחר השבת נתמלא

מכיל מקרא זה כגון חל פסח בשני
שבת ולא תביא עומר עד לאחר
השבת נתמלא שלא תאכל מזה חדש
אלא אותו יום לבדו: מיום הביאכם
הכי משמע משגיג ממחרת השבת
דאז יום הביאכם הוכשרה ספירה
משעה שתרצה אס צו ציוס אס מחר:
סלמוד לומר מהחל חרמש. משמע
לאחר קצירה וקודם הבאה החל
לספור: מ"ל מיום הביאכם. דמשמע

לא הוכשרה ספירה אלא משגיג יום
הבאה: מ"ל מיום הביאכם. דדרשין
השם שלשלתן הוקצנו כאחד יכול
שנשן ציוס: קצירה וספירה צלילה.
דקצירה דהא מיום הביאכם ספירה
דכתיב (דברים טו) מהחל חרמש
וג' (ה) והבאה ציוס דכתיב (ויקרא כג)
מיום הביאכם א' וקצירה מקמי הבאה
דכתיב דהא מיום הביאכם כתיב ולא
משעת הביאכם א' כתיב וכוון דשעה
מבערב יום הביאכם הוא: (ו) פרי
סנאי יא דכתיבא. והיינו ועוד

דכתיב יום יום ו"ש כן אלעזר: מ"ל מדרבנן
רבינו יוחנן (ב"ב) דליף משמע שבת
וחמישים יום הוא דמד קרא אחר
ימים וחד קרא אחר שבת מיעדי
ליה לבראבי: מ"ל מדרבי אלעזר.

דלמד תורה צוית דין נהי דלפיקתיה
משנת מנחם אלא ממנחם דממחרת
יום י"ב ראשון מונה דלמא מ"ט
אחרון וכן ל"י יהושע דלמד סמון
לביא יכרת דלמא מיום טוב אחרון
קאמר קרא דהו נמי יהי קצו
י"א הוא יום כ"א נמי לעולם: דלמא
חמישים. מיום שמתחיל למנות דהיינו
אחר השבת לבר משיחא דאף על גב

ד' דחל פסח באחד בשבת עד אחד
בשבת האחר דהו י"א ב' דבין שית
לא איכפת לן דקרא לא נמי אלא
מיומא דמתחילין למינן. האי דנקט
שית לאו דוקא אלא סוף מילתא דר'
יוסי דר' יהודה נקט: ר' יוסי נמי
חו (יב"ב) ד פירא והיינו דקאמר
ועוד: אמימר מני יומי ולא שבועי
אמר. האי מנינא דהשם לאו חובה
הו דהא ליכא עומר אלא זכר למקדש
בעלמא הוא הלך ציומי סני:

מתני' ומסנהבין. בעורה בשלש:
וחמישים אומרים. במחילה חובטין אותו
ולא דרך מנחה יבשה שחובטין
א' אותן במקל שקורין פלי"ל אלא
בגדים לחים ובקולחות בקלם של כרוב
כדי שלא יתמנע ואח"כ מקיימין צו
מלות קלי: נוספין אותו כחבוב. כלי
של נחשת זה שמו: של גרופוס.
שלא היו טוחנות דק אלא עבה (ס) שכן
דרך הסולת: וגרופוס היינו לשון
גרסין שטוחנין בהן פלי"ל ואין
מוציאה אלא הקליפה גופה
מהגרעינין י"א בעצמן שאם יעמטו
יפה יעבור י"ל כל הקליפה גופה

עם הסולת ועל שם כך נקראת גרם כרמל (ויקרא כ): שלש עשרה נפה. מפרש באלו מנחות (לקמן ע): דקדק בגסס דקדק: ומיי"ב כחלס.
דמיון חלה היינו לגלוג דעיסה וגלוג של זו ביד הדיוט הוא לאחר שנפדה: וספור מן המעשרות. דמיון הוא ביד הקדש ומיניו
הקדש פוטר מן המעשר דמפרש בגמרא (ע"ז): רבי עקיבא אומר כו'. מפרש בגמרא (שם): גמ' וס אביב. כלומר ראשית קציר:

כתוב אחד אומר ששת ימים האב"ב מצות. כסוף ערבי פסחים
(פסחים ק). דריש מנינה מה שניע ראש אף ששה ראש
משום דכתיב וציוס השניע וכן כסוף פרק שני דתנינא (דף יח). נמי
דרשין מה שניע עזר אף כולן עלוירים ושמה חרמי שמעת מינה:
ואימתי שירצה יבא. ווא דכתיב

כרמל דאפי' מרחוק לא
מיימי משום כרמל היינו למנחם:
דלית דהו פירא. אע"ג דליטריין
נמי לרבי שמעון ד"ר אלעזר
מה שניע ראש דכפרישית כולו
שמעין: זכר דפירא הוא. נראה
דכסוף חסינה יכול לבדן ואין לרבי
להמתינן עד שיהא דלא לילה כיון
שהוא ספיקא דרנן ועוד אומר
דאפילו ציוס סמון לחסינה עדיף
משום תמימות דאמרינן לעיל ואין
נראה ויכחל דשבת לספור צלילה
פסק דה"ג שסופר ציוס וכן היה
נראה מתוך סמם ממתינן דסוף
פירקין (דף ע"א). דתנן מצוה צלילה
לקצור ואם נקצר ציוס כשר אכל
נראה לר"מ עיקר אידך סתמא
דמתינן דפרק שני דמנחה (דף כ):
ומיימי לה כסוף פירקין (דף ע). כל
הלילה כשר לקצירה העומר כו' ודייקין
מינה דקמי לילה דומיא דיום מה
דיום צלילה לא אף דלילה ציוס לא
ואמרינן דריש מועד קטן (דף ג): ר"ג
וצית דיו מנחם על א' שלשה פריקים
הללו והמירוס ומסין רב אשי
דכשר לה כרבי ישמעאל דדרש מה
חרש ראש אף קציר ראש יא קציר
העומר שהוא מצוה ודחיא שבת
וכיון דדחיא שבת אין נקצר אלא
צלילה דמוכח כסוף פירקין ועוד
דכתיב יוחנן דלמד (שם ד). עשר
נטיעות הלכה למשה מסיני סבר לה
כר' ישמעאל דדרש מה חריש ראש

דחיא שבת עזר חסי כ' האי גוונא
הלכתא פסיקתא דגמול קמא (כ"ק
ק). ופס"ק דע"ז (דף ג). גבי כל
המשנה ידו על התחמונה ומיחו אין
כל כך ראיא משם דאין הלכה לגמרי
לחומה משנה דקמי חסם וכל
החחר צו ידו על התחמונה ואין
הלכה כן דמוכח דפרק האומנין
(כ"ט ע). ועיקר מילתא לא סמך
חסם אלא אשא דהו מתלוות אחר
קך חסם ומהא דמוק כסוף פירקין
(דף ע). רבי אלעזר דכתיב שמעון
דלמד נקצר שלא כחצותו פסול כר'
עקיבא דלמד כל מלאכה שאי אפשר
כ' אין ראיה דאע"ג דקיימא לן כ"ע
הא מסקינן חסם דרבי נמי סבר לה
כחומה עוד פסק דהלכות גדולות
שאם הפסיק יום אחד ולא ספר שוב
אין סופר משום דכתיב תמימות
ומינה גדולה הוא ולא יתכן א'
כך

והרוח מנשבת בן נתנוהו לירחים של גרופוס והוציאו ממנו עשרון
שהוא מנופה בשלש עשרה נפה והשאר נפרה ונאכל לכל אדם ויחייב
בחלה ופסוד מן המעשר ר' עקיבא מחייב בחלה ובמעשרות: גמ'
אותו רבנן אביב זה אביב קלוי באש מלמד שהיו ישראל מהבהבין
אותו באש כדי לקיים בו מצות קלי דברי ר' מאיר וחכמים אומרים
אין

שלש עשרה נפה. מפרש באלו מנחות (לקמן ע): דקדק בגסס דקדק: ומיי"ב כחלס.
דמיון חלה היינו לגלוג דעיסה וגלוג של זו ביד הדיוט הוא לאחר שנפדה: וספור מן המעשרות. דמיון הוא ביד הקדש ומיניו
הקדש פוטר מן המעשר דמפרש בגמרא (ע"ז): רבי עקיבא אומר כו'. מפרש בגמרא (שם): גמ' וס אביב. כלומר ראשית קציר:

תורה אור השלם

1. ששת ימים האב"ב מצות
וביום השביעי שצריך לז' יום
אלוהי לא השבוע
מקראות דברים טו ח
שבת ימים מצות
תאבול אף ביום הראשון
חמישיה ויאר מקובלים
כל אכל חמץ וקצירה
הפסח הריא משיחא
מיום הראשון עד יום
השביעי שבת יב טו
2. וספרתם לכם מקצרת
השקם מיום הביאכם את
עמר התענית שבע שקורות
המיתות הוי"ק

ויקרא כג טו
שבעה שבת חסר חל
מחל דריש כפסח חל
לספר שבעה שבתות:
דברים טו ט

הנהגות הב"ח

- (ה) ש"י ד"ה קצירה וי'
תמצה וי' קציר ומ"ב מ"ב
יבכא וי' הביאכם וספירה
מקמי הבאה שס"ד דמי דהא
מיום הביאכם: (ב) י"ח פרי
סנאי דכתיב דריש יוסי כ"א
ומינה וי' נמחק:

רבינו גרסום

אתה יכול לאוכלה ששת
ימי הפסח מן החדש
לפי שהקרב העומר ביום
ראשון (של חמה) וכתוב
וספירתם למחרת השבת
מיום הביאכם יכול יקצור
רביא וואל וכתוב מיום
הביאכם ואימתי שירצה
יתחיל לספור אפילו לאחר
ד' ימים. ויספר (ויבא) ביום
שיתחיל לספור ביום. א'
סדרבן יוחנן בן זכאי דילמא
לחכי כתב ודכפנא חספסו
חמישים ושבועה שבתות
חספסו לן לבראבי אלא:
חרי תנאי בתרייא (נמי)
דבתרייא (נמי) לית להו
פירא: ר' יוסי דקאמר ועוד
ור' שמעון בן אלעזר. זכר
למקדש הוא דקא עדיין
ובכ"ה סניא: וחכ"א בקנים
ובקולחות של כרוב חובטין
את הרג מן הקש סני שון
דבר קל ואין לתן כובד:
כר' שלא יתמנע. ויהא
טח להשיי קליפתו: נתנוהו
לשעורם של עמר לאביב
כלי של נחשת לחיים
של גרופוס הוא דרשינן
קליפתו: והשאר שבתות
על העשרון נפרה ואין
בחלה פסח שנילגל
עיסתה כשהוא חליין
ופסוד מן העשרות
סני שסירות חרי היה
כשרא הקדש וספור:
אביב זה אביב כחשטו
מן המעשר: וחכ"א

